

ВИРУШАЛИ В ПОХІД ПАРТИЗАНИ...

Партизанська кармалювська вершма на бойовому плаванні (червень 1943 року)

ЄПОДІ, як проходили між людьми котів, відлучення у тамтлі, як туди керували струни.

У червні 1942 року на Рівненщині відбула зборозна група під командуванням М.С. Корняк. Завданнями її залучили А.П. Бражського, вона займалася розвідкою і диверсіями у районі Дубровиці, Висоцька, Млиноцького, Володимирецького повітів. Там ж розгорнуто діяльність, зокрема у районі Рафалівки, партизанські групи А. Сидельникова та М.М. Мисюка.

У вересні 1942 року у Рафалівській районі для диверсійної роботи на залізничній лінії Брест-Ковель-Рівно-Рівно-Сарни-Луцька та

Луцька-Пінська-Брест прибули партизанські групи І.С. Настасіна та Г.М. Карпухіна. Згодом партизани заходили на заставу під Рівно, Брест і Ковель.

На початку 1943 року на Рафалівщині, у районі села Сторіж, перебували партизанські загони А.П. Бражського, С.П. Калітуса, С.М. Корняк, І.С. Настасіна, Г.М. Карпухіна, К.Д. Савицького, «Броха» і «Віконт». Сформувалися цілі партизанські загони села Бреста, Рівно, Володимир-Волинського, Пінська і Турова.

20 лютого 1943 року надана група партизани Володимирецького повітського партизанського загону імені Кармалюка, очолювана

О.М. Шитовим (цього ж місяця партизани-кармалюківці провели 5 бойових операцій: на перегоні Ковель-Сарни, виступили під уліт ворожій плашкою з залізною сіркою і тавіюю).

Молодими партизани Рафалівки очолював В. Руденко. Юні патріоти були провідниками партизанської розвідки, розливали листівки, дивились вивіски, мотали до Німеччини, Рафалівчани допомагали партизанам підвезти під Маневичами ешелон з тваринами, а під Рафалівкою – вантажні броневагончики. Вони ж стали основою очолюваного І.І. Конюком партизанського загону імені Богуня.

Нале суцям щаско увести,

на саме відбулося творення партизанських загонів. Але це – було й особисто мені про це розповідав командир партизанів, вчитель Антонова Олександр Володимир. Зовсім юним хлопцем він потрапив у число скучивців, як у дивізію 1943 року змовилися з охоронцями-власницькими, звичайні між Володимиром і Катериною тартак, на якому працювали, і подальше у степаногорський ліс – у партизанський загін імені Кармалюка. Ії люди просто не змігли дати відступитися в тилу.

На початку 1944 року

біля Турійська партизани, збиралася формувати 24-ий загін Буг, але під ударом ворогів майже відступили назад до річки Турі. Там, на Вілчині, зі стався останній, за гідності ветерана, був загін імені Кармалюка з фашистами. Тричі ворог ішов на партизанів у танковий ктаву – і щоразу зазнавав поразки. Сила лідерського духу перемогла бронею!

Тод ж, у квітні 1944 року, командир партизанського загону імені І.П. Федоренка та командир І.С. Конюк підготували бойову характеристику командира загону імені Кар-

малюка, який потрапив у полон і був відправлений до німецького фронту. Його свідченнями історична група відомолюбивих, вчителів нашого землілля-вчитель Андрій Заворотний, листи влітку у 1944 році з полону ішли до партизанів у районі Рівно – до партизанів у районі Рівно – партизанів на німецькій території!

За оцінкою свідків народних істориків, північної районної області, зокрема Морозівщини, Висоцької, Володимирецької, Дубровицької і Рафалівської, перебували під впливом партизанів, і в цілому ім активно сприяло місцеве населення. Так, на Володимирецькій лінійній лінії Закарпаття не лише допомагали партизанським підвезникам, а й

Переправа партизанського загону через річку Горинь (вересень 1943 року)

Переправа партизанського загону через річку Стір (1944 рік)

кармалюківці через Крицький, Городицький, Великий і Рафалівку рушили у Цуманський ліс – і під містом Цумані зіткнулися з ворожими танками. Ворог згадав Олександр Арсентійович, був прямию наводкою, але цуманський гарнізон партизанів розстріляв. Звідти рушили на Ковель, а потім, обійшовши Рівно в районі німецького льонозаводу, взяли участь у звільненні міста Певний час працювали ліси неподалік Житина, а з-під Луцька, коли підійшли моторизовані армійські частини, загін повернувся у ворожий тил – потувати плашкою до Ковеля (місце ще перебувало у ворожій руці). Підвезавши

малюка О.М. Шитова – на сьогодні, вкотре історично не переосмислено, в якому, по гарних слідах війни, вказано бойовий здобуток кармалюківців, більше 50 бойових і диверсійних операцій, 20 підвезених ешелонів противника, 1480 метрів пошкодженої залізничної колії, 31 підбитий танк і бронемашина, 30 знижених автомашин, 452 убитих і 216 поранених німецьких солдатів і офіцерів. Завжди це бойовий внесок у перемогу дивізії невеликого партизанського загону. Але впродовж своєї діяльності з 13 чоловік він виріс до 163. І це – саме із свідчення, що у глибокому тилу партизани створили для фашистів ще

самі відважилися до диверсій і були добрим провідниками. У Бабці селяни відмовилися здати окупантам ніщо, а одна з мешканок Рафалівки три доби чергувала у лісі, щоб попередити партизанів про фашистський засідку. Так і творилися на Поліссі слава партизанського краю, аж поки не прийшли жадане звільнення. Природно, що у числі перших у звільненні від ворога Володимирецького 12 січня 1944 року вступили партизани загону імені Кармалюка.

Олексій ГОРОДНИЙ.

Фото із фонду районного історико-краєзнавчого музею.

Володимирецький вісник №38 20.09.2012